

Erävalvontaraportti 2017

Metsähallituksen erävalvonta totesi vuonna 2017 kaikkiaan 930 rikettä. Rikkeiden määrä jatkoi laskusuunnassa ja oli alimmillaan sitten vuoden 2013. Hieman yli puolet rikkeistä ilmeni jälleen kalastuksen valvonnassa, joskin osuus pieneni yli 8 % edellisvuoteen verrattuna. Positiivista on myös se, että pitkäjänteinen valvonta Saimaalla on alkanut tuottaa tulosta, ja rikkeiden määrä on vähentynyt selvästi. Maastoliikenteessä huomautettavaa löytyi noin joka viidennellä tarkastuksella. Metsästäjillä asiat olivat jälleen pääsääntöisesti kunnossa. Suurpetoihin liittyviä tarkastuksia tehtiin ennätysmäärä. Törkeitä metsästysrikkoksia todettiin edellisvuoden tapaan neljä.

Metsähallituksen 11 erätarkastajaa teki vuonna 2017 yhteensä 9525 tarkastusta. Rikkeitä todettiin 9,8 %:ssa tarkastuksista, mikä on 0,3 % vähemmän kuin edellisvuonna. 612 tapauksessa rikottiin jotain lakia ja 318 tapauksessa lupa-asiat eivät olleet kunnossa. Rikkeistä 52,7 % liittyi kalastukseen (muutos edellisvuoteen -8,5 %), 20 % maastoliikenteeseen (+0,8 %) ja 6,8 % metsästykseseen (+1,5 %). Loput todetut rikkeet liittyivät muun muassa vesiliikenteeseen, jätelakiin, jokamiehenoikeuksiin jne.

Erätarkastajien työstä noin 40 % suuntautuu erilaisille suojelualueille, kuten kansallispuistoihin ja luonnonpuistoihin, joissa valvotaan etupäässä luonnonsuojelulain toteutumista. Luonnonsuojeluun liittyviä tarkastuksia tehtiin 489, mikä oli 168 tarkastusta edellisvuotta enemmän. Rikkeitä todettiin 9,8 %:ssa tarkastuksista.

Metsästäjillä asiat olivat 96,8-prosenttisesti kunnossa. Metsästyksen valvonnassa tehtiin yhteensä 1997 tarkastusta, joista laillisuusrikkeiden osuus oli 2,9 % (edellisvuosi 2,1 %) ja luvallisuusrikkeiden osuus 0,3 % (edellisvuosi 0,4 %).

Valvonnassa kohdattiin jälleen tuttuja rikkeitä, ja esimerkiksi aseiden kuljettamiseen liittyvät säädökset eivät edelleenkään olleet kirkkaana mielessä. Erätarkastajat joutuvatkin vuodesta toiseen puuttumaan samaan asiaan. Metsäkanalintukannat olivat matalat lähes koko maassa, mutta kanalintujen tiepyynnistä tuli hieman aiempaa enemmän ilmoituksia erätarkastajille. Hirvenmetsästyksessä tuli ilmi muutama tapaus, joissa moottorikelkkoja käytettiin laittomasti pyynnissä, ja myös hirvipassien pitäminen yleisillä teillä lisääntyi. Metsästyslakiin tuli muutoksia mm. hirven pyyntiaikoihin ja aseiden kuljettamiseen maastossa liittyen. Jälkimmäinen muutos aiheutti paljon keskustelua ja tiedusteluja lain tulkinnasta, mutta yhtään rikkomusta aseiden maastossa kuljettamisessa ei todettu.

Suurpetojen lailliseen metsästykseseen ja laittomaan pyyntiin liittyviä tarkastuksia tehtiin ennätysmäärä, 435 kappaletta. Suurpetoihin kohdistuneita törkeitä metsästysrikkoksia todettiin neljä tapausta, mikä noudattelee kahden edellisvuoden määrää. Yhdessä tapauksessa kohteena oli ahma, yhdessä karhu ja kahdessa susi. Lisäksi erätarkastajille tuli useita vihjeitä tapauksista, joissa oli viitteitä törkeään metsästysrikkokseen tai suurpetojen häirintään.

Kalastajia erätarkastajat kohtasivat edellisvuotta vähemmän - liekö sateisella kesällä ollut vaikutusta asiaan. Näin ollen pyydystarkastusten osuus tarkastusten kokonaismäärästä oli edellisvuotta suurempi. Kalastukseen liittyviä tarkastuksia tehtiin 3072, ja puhtain paperein selvittiin 84,1-prosenttisesti.

Laillisuusasioihin jouduttiin puuttumaan 12,3 %:ssa (edellisvuosi 12 %). Suurin osa laillisuusrikkeistä oli totuttuun tapaan puutteellisia pyydysmerkintöjä, mutta muutamissa tapauksissa verkkoja oli jäänyt merkinnöittä pyyntiin jään alle pitkäksi aikaa. Kalastuslain uudistuksen jälkeen vallinneesta huomautuslinjasta siirryttiin kovempiin toimenpiteisiin, ja merkitsemättömiä pyydyksiä kerättiinkin aiempaa enemmän pois pyynnistä ja toimitettiin poliisille.

Saimaalla kaikista kalastukseen kohdistuneista tarkastuksista kolmasosa tehtiin jälleen saimaannorpan suojeluprojektiin liittyen. Saimaan aktiivinen ja pitkäjänteinen valvonta on alkanut tuottaa tulosta, mikä näkyi pudonneena rikkeiden määränä: vuonna 2017 rike todettiin 23,8 %:ssa tarkastuksista, kun vuonna 2016 luku oli 30 %.

Luvallisuusasiat olivat kalastajilla laillisuusasioita paremmin hoidossa, sillä luvallisuusrikkeitä tarkastuksista oli 3,5 % (edellisvuonna 3,6 %). Useimmiten kyseessä on lupaehtojen rikkominen tai luvan kestoajan ylittäminen.

Maastoliikenteessä asiat olivat kunnossa 79,2 %:ssa maastoliikenteen tarkastuksista, eli tilanne hieman parani vuoteen 2016 verrattuna. Tarkastusten määrä myös lisääntyi edellisvuodesta. Laillisuusrikkeiden osuus oli 4,6 % (edellisvuonna 6,7 %), kun luvallisuusrikkeitä oli 16,2 % (edellisvuonna 17,4 %).

Syvän lumen kelkat ovat yleistyneet vuosi vuodelta, ja tämä näkyy myös maastoliikenteen valvonnassa. Kelkoilla hakeudutaan yhä useammin luvattomasti koskemattoman lumen alueelle, millä pahimmassa tapauksessa aiheutetaan tuhoja taimikoille tai häiritään petolintujen pesintää. Kesäaikaan tavattiin muutamia laiskoja marjanpoimijoita, jotka kävelyn sijaan ajoivat mönkijöillä marjamättäiden viereen. Erityisesti kosteassa maastossa mönkijät jättävät luontoon pahoja ja hitaasti korjaantuvia jälkiä.

Yhteistoiminta muiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa on välttämätöntä, jotta erävalvonnalle saadaan kattavuutta laajoilla valvonta-alueilla. Yhteisiä valvontatapahtumia poliisin, Rajavartiolaitoksen sekä Tullin kanssa oli 384, eli hieman edellisvuotta enemmän. Myös riistanhoitoyhdistysten valvojien sekä kalastusenvälvojen kanssa tehty yhteistyö lisääntyi. Metsähallituksen erävalvonnassa työskenteli jälleen useita kausivalvojia valvoen kalastusta ja metsästystä. Lisäresurssina toimivat myös vapaaehtoiset yhteistyövalvojat.

Sosiaalinen media on tärkeä erävalvonnan työkalu. Sosiaalisessa mediassa paitsi tehdään erätarkastajien työtä tunnetuksi, myös vastataan asiakkaiden kysymyksiin ja jaetaan tietoa lainmukaisista käytännöistä. Erävalvonnan Facebook-sivulla (facebook.com/eravalvonta) oli vuoden 2017 lopussa yli 3500 seuraajaa, mikä tarkoittaa 42 % kasvua edellisvuoteen verrattuna. Parhaimmillaan julkaisujen kattavuus oli kuukaudessa yli 50 000. Sivustolla käytiin myös vilkasta keskustelua. Erätarkastajien ottamia kuvia alettiin Facebook-sivun lisäksi julkaista myös Eräluvien Instagram-tilillä.

